

Uniwersytet
ŁÓDZKI

Profesor Olga Goldberg

Prof. dr Olga Goldberg jest etnografem, etnologiem, emerytowanym profesorem Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie, wieloletnim pracownikiem i kierownikiem Katedry Folkloru Żydów (Jewish Folklore and Comparative Studies Dept.), wykładowczynią na Uniwersytecie w Kolonii. Studia etnograficzne ukończyła w 1955 roku na Uniwersytecie Jagiellońskim, w latach 1955-1961 była pracownikiem naukowym w Pracowni Badań nad Sztuką Ludową w Instytucie Sztuki PAN w Krakowie. Od 1961 roku związana z Katedrą Etnografii UŁ, gdzie pod kierunkiem prof. dr Kazimierzy Zawistowicz-Adamskiej napisała pracę doktorską *Kulturowe różnicowanie wsi w Bełchatowskim* obronioną w 1967 roku. Praca była wynikiem fragmentem dużych badań, które w tzw. Okręgu Bełchatowskim prowadził Uniwersytet Łódzki – socjolodzy, historycy, geografowie, ekonomiści i etnografowie. Profesor Olga Goldberg prowadziła w tym terenie badania w latach 1962-1966 wraz ze studentami etnografii UŁ. W 1967 roku profesor przeniosła się wraz z mężem do Izraela, gdzie od 1970 roku była zatrudniona na Uniwersytecie Hebrajskim w Jerozolimie, najpierw jako starszy wykładowca, później profesor.

W 1981 roku, po otrzymaniu wizy, przyjechała do Łodzi i od tej pory rozpoczęła trwającą do dziś współpracę z łódzką etnologią uniwersytecką. Zasługi profesor Olgi Goldbergowej dla Uniwersytetu Łódzkiego są olbrzymie, przy tym wyjątkowe ze względu na ich poziom naukowy, a także praktyczny. Dotyczą następujących kwestii:

- nawiązywanie w wykładach i seminariach prowadzonych w Uniwersytecie Hebrajskim w Jerozolimie do badań i dorobku naukowego łódzkiej szkoły etnograficznej, stworzonej przez prof. dr Kazimierę Zawistowicz-Adamską, kierownika ówczesnej Katedry Etnografii UŁ;
- zatrudnienie jej jako visiting professor na UŁ (1992 i 1998) przyczyniło się do podjęcia w Katedrze Etnografii, a potem w Katedrze Etnologii zagadnień

Uniwersytet
ŁÓDZKI

dotyczących historii i kultury żydowskiej w pracy naukowej, jak i (szczególnie) dydaktycznej. Jej inspiracje i działania nadały specyficzny charakter studiom etnologicznym na UŁ, wzbogaciły wiedzę studentów o wielokulturowej Łodzi i regionie łódzkim;

- realizacja zainteresowań kulturą Żydów widoczna była nie tylko w dydaktyce, lecz również w tematach prac magisterskich podejmowanych przez studentów. Powstało wiele prac o kulturze i obyczajach Żydów polskich, Żydów łódzkich, podjęto zagadnienia tradycji obecności Żydów w miasteczkach mazowieckich. Na przykład dzięki temu m.in. samorządy terytorialne województwa mazowieckiego uzyskały 12 prac magisterskich etnologiczno-historycznych, firmowanych przez Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Łódzkiego. Wszystkie prace były przez nią konsultowane, a jak tylko mogła przyjeżdżała do Polski, by być ich recenzentką;
- wspomagała jak mogła prace badawcze studentów etnologii w terenie. Pomoc udzielana przez prof. O. Goldbergową pracom terenowym (m.in. wizytacje w trakcie badań) przyczyniła się istotnie do odnawiania przez miejscowe samorządy terytorialne żydowskich nekropolii (np. Łaskarzew w pow. garwolińskim). Dzięki tym bezinteresownym działaniom Pani Profesor udało się odnaleźć i sprowadzić na miejscowe cmentarze żydowskie wiele macew, a także przetłumaczyć z hebrajskiego na język polski ich napisy nagrobne. Działania te poszerzyły wiedzę studentów etnologii UŁ na temat żydowskiej kultury;
- z jej inicjatywy do Łodzi przyjeżdżali słuchacze seminarium doktorskiego, które prowadziła w Uniwersytecie Hebrajskim w Jerozolimie. Dzięki Profesor zapoznawali się z Łodzią i regionem. Dwie doktorantki przyjeżdżały z wizytą do Instytutu Etnologii UŁ, by zbierać materiały do prac, a efektem tych działań są prace doktorskie napisane na Uniwersytecie Hebrajskim w Jerozolimie. Jedna z prac jest aktualnie tłumaczona na polski;
- dzięki inicjatywie i staraniom profesor Goldbergowej Ministerstwo Kultury Izraela zaopatrzyło księgozbiór Biblioteki UŁ w wielotomową *Encyclopaedia Judaica*. Pani Profesor Olga Goldberg przyczyniła się znacznie, poprzez swoją działalność naukową, dydaktyczną i społeczną, do ustalenia i podniesienia rangi naszej uczelni (w tym łódzkiej etnologii) w opinii środowisk naukowych krajowych oraz międzynarodowych, również w nauce izraelskiej.